

Élüzem a Szegedi Textilművek

A Szegedi Textilművek dolgozói 1954 III. negyedévében ismét elnyerték az élüzem címet. Ezzel ötödszörre került az üzem homlokzatára a büszke élüzem csillag.

A III. negyedévben a dolgozók egyemberként indultak harcra a kitűzött feladatok megvalósításáért. Nagy segítséget nyújtott a főnököknek a vállalat műszaki vezetősége. Elsősorban Nagy Sándor főmérnök és Zombori Zoltán főnökdavezető, akik a legjobb műszaki előfeltételeket a géppark helyes karbantartását és a gépek megfelelő beállítását pontosan irányították. A művezetők és segédművezetők is megadták minden segítségüket ahhoz, hogy a dolgozók feladataikat valóra válthassák. Ennek köszönhető, hogy a III. negyedévi tervet 105,4 százalékkal teljesítették. Igazolatlan hiányzás és elkésés igen ritkán fordult elő a III. negyedévben. A főnökök bekapcsolódottak a hulladékcsökkentési mozgalomba és nagyszerű eredményeket értek el. A III. negyedév eredményei alapján 111 ezer 296 női ruhának megfelelő anyaggal többlet

gyártottak, mint amennyit a terv előír.

A dolgozók példamutató munkát végeztek a III. negyedévben és a forradalmi műszak alatt is. Szépen teljesítették fogadalmukat. A végeredmény azt mutatja, hogy több mint 760 női ruhanyagnak megfelelő fonalmennyiséggel teljesítették a tervet. Szorgalmas munkájával a gyűrűsfonóban Kispál Viktória 106,1, Faragó Ilona 108,7, Szűcs Vera szintén 108,7 százalékos teljesítményével járult hozzá a műszak sikeréhez. Az előfőnöda munkái becsületesen dolgoztak. Ceglédi Klára, Kristóf Lajosné, Varga Ilona és a többiek is nagyszerű eredményt értek el.

A javítóműhelyben, a láncosévlő üzemenként is lehetne sorolni azoknak a dolgozóknak neveit, akik vállalkoztak jóval túlteljesítették a forradalmi műszakban.

Az élüzem cím kötelez. Ezt tudja a Textilművek munkásai. Ezért továbbra is a terv túlteljesítésén dolgoznak.

Váradi István

Az olvasó hozzászól

Levél Lódi Ferenc költeményének vitájáról

Lódi Ferencnek a Tiszatáj őszi számában olvasható „Hazám” című verséről két írás jelent meg lapunk hasábjain. Szabolcsi Gábor és Péter László tollából. A vers az olvasók érdeklődését is felkeltette. Az alábbiakban egyik olvasónk levelét közöljük a versről.

Olvastam Lódi Ferenc „Hazám” című versét a Tiszatájban és a verssel kapcsolatos cikkeket a „Délmagyarországi”-ban.

Ismerem József Attila „Hazám” című versét és így Lódi versét hozzászóltam rögtön. A két vers két különböző kor költőjének terméke, az egyik a dolgozók nincstelen hazáját, a másik a felszabadult milliók hazáját fejezi ki. Én szeretek szavalni. Sok József Attila verset szavaltam már, a „Hazám”-at is, mely annyiszor csalt könnyet a szemembe szavalás közben, mert ilyen megrázóan a múlt nyomorúságát még nem fejezte ki költő József Attilán kívül.

Sokszor gondoltam már arra, hogy vajon mikor írja meg mai költő a mi korunk hasonló témájú versét. Úgy érzem, hogy a Tiszatájban Lódi Ferenc verse ezt je-

lenti. El is határoztam, hogy a másik mellé ezt a verset is megtanulom szavalni, mert ez már a mi hazánkat festi költői képekben. A „Délmagyarországi”-ban megjelent cikkekkkel én nem akarok vitába szállni, de a két cikk szinte két végletet tükröz. Melyiknek higgyen az egyszerű olvasó? Nehéz eldönteni.

Azonban Lódi versében vannak olyan részek, melyek nem könnyen érthetők, csak többszöri olvasás után. Például az 5. vers első részére gondolok, amely a munkásszót ábrázolja. Szerintem az ilyen részek a vers egészét lerontják. Lódi Ferencnek arra kell gondolnia, hogy egyszerű emberek is olvassanak verseket, akiknek nem tetszenek a nehezen érthető részek, csak a tiszta, világos beszéd.

Jó volna több szegedi írónak is lehetőséget biztosítani az ilyen nyilvános kritikára, hogy a dolgozók közlekedésük megismerhessék őket, hozzászólásaikkal erősítsék íróikat és biztassák újabb művek megírására.

Rácz Ilona
egyetemi hallgató

Elégedettek a vásárlók az új gyermekkoscsikkal

Az elmúlt hónapokban nem lehetett Szegeden a szükségesnek elegendő számban gyermekkoscsit kapni. Az utóbbi hetekben azonban etérően jelentős javulás következett be. Budapesti az „IKARUSZ” gyár is tetszetős kiviteltben és jó minőségben több mint kétezer darab gyermekkoscsit készített az elmúlt hónapokban és ebből több tételben a szegedi kereskedelmi áruháza is kaptak. Az Országos Kultúreikik Értékesítő Vállalat szegedi fiókjához (Lenin utca) az elmúlt hetekben például 15 „IKARUSZ” és

20 darab más típusú mélykocsi érkezett. Ezeknek egy része már el is kelt. Különösen az „IKARUSZ” koscsikkal vannak megelégedve a vásárló anyák.

A Szegedi Kiskereskedelmi Vállalat ajándékboltjában is különböző típusú babakocsik között lehet válogatni. A vállalat a koscsikból egy-egy mintapéldányt állandó bemutatásra elvitt a Szülészeti Klinikára, ahol az anyák már az öröm első napjaiban, sőt már hamarabb is kiválaszthatják maguknak, milyen koscsit vesznek majd gyermeküknek.

SZEGEDI JEGYZETEK

Felejthetetlen kedd-esték

Néhány héttel ezelőtt értesültünk arról, hogy a TTIT közreműködésével mikrobarázdás hangversenysorozat kezdődik a Közkalkalmazottak Szakszervezete Kulturális Otthonának helyiségében. Azóta már több ilyen est volt; egyre nagyobb érdeklődés mellett. Munkából jövő dolgozók, egyetemisták, diákok, öregek és fiatalok; a komoly muzsikát szerető emberek száza töltik meg zsúfolásig hetek óta minden kedd este a kultúrotthon nagytermét.

Az eddigiekben egy Mozart operát, a Várázsfuvolát és két halhatatlan Verdi művet; valamint a mult csütörtök este, a kultúrotthon egy ismeretterjesztő előadás-sorozatát keretében Verdi Trubadurját élvezhettük a newyorki Metropolitán opera zenekarának és művészeinek előadásában. Azt hiszem nem túlzás, ha azt írom, hogy mind az utóbbi, mind pedig a kedd esti előadások egy-egy felejthetetlen

len élményt nyújtanak a klasszikus zenére szomjúság szegedi hallgatóinak. Élményt jelentenek még akkor is, ha a lemezzel való adás nem is keltheti a közvetlen hangverseny, vagy operaelőadás élményét. Kőrösi József érdekes, színvonalas és mindenki számára érthető ismertetősei is hozzájárulnak a kedd-esték élményszerűségéhez. És valljuk be, másik igen pozitív oldala ezeknek a lemezhangversenyeknek az, hogy olcsóak, ugyanakkor nem megvetendő az sem — és némileg kárpótlást is ad a közvetlen élményszerűség hiányáért — hogy a lehető legalkalmasabb szereposztásokban és tolmácsolásokban hallgathatunk olyan műveket, amelyekre egyébként nem lenne alkalom városunkban.

A mult alkalommal — amikor a Trubadur csodálatos dallamvilága jelentett maradandó emlékü művelőzetet számunkra — néha lopva körülnéztem a zsúfolásig telt teremben. Sokan kezedben partitúrát lapozgattak, s szinte érezhető volt, amint a hallgatók magabiztosan követik, pergette az opera cselekményét. S a megjelölt hallgatók sorai között nemcsak az eddigi hangversenyeken évek óta megszokott arcképeket láthatta az ember; és az is biztos, hogy aki eljött erre az este, a Verdi muzsikáért jött el. Örömmel üdvözljük mindazokat a munkásságát, akiknek nem közömbös a szundikáló nézőközönség és akik a klasszikus, halhatatlan művek közkinccsá tételét szívügyükké tekintik. Az illetékesek további tervei nemcsak egy-egy előadótérre méretezre és hallgatóságára korlátozódnak, hanem a kultúrotthon népművelési programja keretében tervbe vette egy-egy üzem kultúrotthon megalapítását is. Az első ilyen üzemlátogatás már meg is történt a mult szombaton, amikor a Szegedi Kendő dolgozói hallgatták meg nagy érdeklődéssel Verdi halhatatlan remekeit. Ezenfelül szép terveik alakultak ki egyes környező kisebb városok megalapítására vonatkozóan is, egy-egy mikro-lemezt keretében. Ami pedig az elhangzó művek repertoárjára illeti, csak azt mondhatjuk, hogy bármelyik mű meghallgatása élményt jelent. November 30-án indul meg egy tíz előadásból álló új bérlet, amelyen például Beethoven: „Missa Solenne”-e, Mozart: „Requiem”-je, Verdi: „Otello”-ja szerepel — s olyan igényeket elégíthet ki, amelyeket Szegeden egyébként nem lenne alkalom kielégíteni.

Nagyjelentőségű határozatokat hozott a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága legutóbbi ülésén

Pénteken délután ülést tartott a tanácskázán a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága. Dr. Buza László, akadémikus elnök. Helyet foglaltak az elnökségben: Vereska András, Tombácz Imre elnökhelyettesek, Fejes Nagy Sándor és Nagy Sándor, a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága elnökségének tagjai. A bizottság tagjai majdnem valamennyien résztvettek az ülésen, amely öt napirendi pontot tárgyalta meg — mindegyike igen jelentős Szeged dolgozóinak életében.

A Hazafias Népfrent működési szabályzata előírja, hogy az ország minden területén

a Népfrent-bizottságok döntenek a tanácsstagjelöltek elfogadásában és választásra való kérésében.

A szegedi bizottságban is döntenie kellett a város kerületeiben lezajlott jelölőgyűlésekről, illetve az ott tanácsagnak jelöltek elfogadásáról. Több körzetben két jelöltet választottak a gyűlés résztvevői. A bizottság úgy döntött, hogy a 105-ös körzetben Szabó Gyuláné, a 43-as körzetben Lázár Istvánné, a 45-ös körzetben Bandár István, a 49-es körzetben Bálint András, a 47-es körzetben Nagy Sándor, a 141-es körzetben Oláh Károly jelölését fogadják el. Tombácz Imre elnökhelyettes ismertette a bizottsággal a választóközrtek jelöltjeit és röviden jellemezte őket. A Hazafias Népfrent szegedi bizottsága a 33-as körzet jelöltjén kívül valamennyi tanácsstagjelöltet elfogadta. A bizottság úgy határozott, hogy a 33-as körzetben újabb gyűlést kell összehívni, hogy ismételtlen választanak a körzet lakói tanácsstagjelöltet.

A bizottság felhatalmazta az el-

nökséget, hogy döntsön a később beérkező jelölésekről.

A Hazafias Népfrent szegedi előkészítő bizottságának programtervezetéhez több javaslat érkezett — ezt is megtárgyalta az ülés. Megállapították, hogy

a javaslatok nagyrésze besorolható a programtervezetbe — utak, kátfajavítása stb.

Elfogadta a bizottság Winkler László és Tápai Antal képzőművészek javaslatát, hogy a programtervezet a képzőművészeknek helyiséget tartókat megartására s fejlődésük elősegítésére nagyobb lehetőséget biztosítson. Beadvány érkezett a tanáshoz, hogy bizottság helyet a téli burgonya tárolására és egy szegedi kenyérgyár építését javasolták, amelyet ugyan-csak beillesztett a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága a város fejlesztésének nagyszerű programjába. Helyesnek találta a bizottság a rókusi vasúti felüljáró készítését, s az elnökségre bízta, hogy betudják-e venni a város fejlesztésének negyvenes tervébe. A bizottság elvetette Alsó-Gyála kérését, hogy a 77-es órháznál vasúti aluljárót létesítsenek 1955 május 15-re, hivalkozással arra, hogy itt a forgalom nem olyan nagymérvű, hogy erre szükség lenne. A bizottság megszavazta Kaszás István gyümölcs-termelő beadványát a gyümölcs-kultúrára vonatkozóan. Az újszegedi villamosjárat meghosszabbításának kérdését a bizottság az elnökségre bízta. Szóba került egy új szegedi tudományos társaság felállítása — javaslat érkezett a Népfrent szegedi bizottságához, hogy a Dugonics Társaságot keltsek életre. Baróti Dezső egyetemi tanár hozzászólásában kifejtette, helyesnek tartja a Dugonics

Társaság multbeli szereplésének megvizsgálását, mivel ennek a társaságnak nem minden időben végzett tevékenysége és nem minden tagjának szereplése követendő a mi számunkra.

A bizottság a kibővítéssel elfogadta a programtervezetet, amelyben még javasolta a zeneiskolák fokozottabb támogatását. Javasolta, hogy a Dugonics Társaság kérdésével kapcsolatban az írószövetség szegedi csoportja rendezzen ankétot, amelyre hívja meg a Szegedi Egyetem irodalmi tanszékét is.

Foglalkozott a Hazafias Népfrent szegedi bizottsága az országos kongresszussal és határozatot fogadott el arról, hogy a küldöttek számoljanak be a kongresszuson tapasztalatokról kisgyűléseken szerte a városban. Határozott a bizottság a Népfrent iroda megalakításáról, amelynek helyisége a tanácskáz első emeletén, a jelenlegi választási irodában lesz. A Hazafias Népfrent szegedi bizottsága javasolja

a tanácsstagjelölteknek, már most kezdjék meg választóik látogatását, hogy szoros kapcsolat alakuljon ki közöttük.

Dr. Lóránt László ügyvéd bejelentette: a jelölőgyűlések a legdemokratikusabb módon folytak le, mindenütt a lakosságnak megfelelő személy nyerte el a szavazatok többségét. Ezt a tényt a bizottság jegyzőkönyvileg örököltette meg.

A Hazafias Népfrent szegedi bizottsága rövidesen közszemlére teszi a tanácsstagjelöltek névsorát, akiknek elfogadásában majd Szeged választói döntenek november 28-án.

Öröm és bizakodás a Kovács-portán

— HOL LAKIK Kovács Sándor, melyik a portája?

— Az őt ni, ahol téglarakás van a ház előtt. — felel a kérdésre egy újszegedi, Gyergyói utcai öreg magyar, kicsit abbahagyva a háza előtti söprögetést s az irányt karjával is mutatva.

A Kovács portán — a Gyergyói utca 18. szám alatti — javában áll az építkezés. A házigazda, az alacsony termetű, barna arcú, őshajjú, esendes beszédű ember, a szép mellékpület piros téglájú fala előtt áll. Rendezget. Az udvaron három lombtruháját levetett öreg diófa áll. Agáin, akáresak mint egy karácsonyfán a díszítés, vagy a szaloncukor úgy esüngenek a csuhéjjal összekötött sárgán virító kukoricaesővek. Ejnye, de különös jelenség ez. Miért vannak a kukoricaesővek a diófán? Észre veszi a házigazda az érdeklődő pillantásokat a diófa felé s magyarázatot ad:

— Most készül ez a téglamelékpület. Két dísznövi, tyúkól, beépített füstölő is lesz benne. A tetején meg göré lesz és nemsoká elkészül s aztán persze lekerül a

fáról a kukorica. Amíg kész nincs a göré, úgy segít az ember magán, ahogy éppenséggel tud.

„AZUTÁN MUTATJA” a fujiató, szuszogó hatalmas berkshirei disznót, amelyik karácsonyra egészen bizonyosan megüti a két mászát. De nemsokára jön már új hizónak való, megeshet, nem is egy, hanem több.

— És a házon milyen építkezés, átalakítás folyik? — kérdezzük. Nem felel mindjárt, hanem szemé pillantását végigfuttatja a házban, amelynek a fala vályog és amely már tízenyole esztendeje áll. De hogyan? Válaszol rá:

— Tízennyole esztendeje hitellel, bajjal lett ez a ház. Nyugtók sokáig, de ablaka csak egy volt. A konyhából a szobába közvetlenül nem nyílt az ajtó. A nagy szoba fala meg vakolatlanul bámult rám, a családra s kikandikált a vályog. Tízennyole esztendő után most jutottam el odáig, hogy a nagyszobát bevokoltuk, a konyhából a szobába ajtó lett, az utcai front-ra szép nagy ablak került, — egy ablak helyett most már három van. Szóval most lett igazán ház — a ház. Még azt is tervezem, veszek ezer téglát s kimódoszuk, hogy téglá is legyen az alap a házban.

Csend, hallgatunk. A házat nézzük. Hiszen olyan nagy öröm az otthon a családi tűzhely. Sorolja azután, ruhaneműt vesznek még: magának és feleségének. Konyhai tűzhely is kéne, rádióra is fáj a szívük, melyet a nagy szobába állítanának. Abba a szobába, amelyet most tettek rendbe. Sikerül a terv!

A Kovács-házaspárnak két családja van. Ahogy az apa meséli, eddig a családokra bizony áldozni kellett. De most már jól megélik a maguk emberségéből. A fiú katonatiszt, hadnagy. A lány meg az idén tanít először, a csorvási tanyákon. Mert tanítónő. S az ember megint tervéről: a konyhai tűzhely, a rádió — és ruhanemű vásárlásról is beszél. Hiába, fontos dolog az és különben is tehető ember. Az újszegedi Haladás tsz tagja. Azt mondja:

— Jól érzem magam a tsz-ben. Tűrhetően osztottunk természetbeni járandóságot. A kenyérgabona igaz kevés volt, mert a mi fő termelési águnk a kertészkedés. Nálunk a pénzsztalék a summás. Előlegként én eddig 5300 forintot kap-

tam. Lesz pénz ezután is, készűl a zárszámadás.

CSAKUGYAN! S a zárszámadás adata sokmindent mond. A tsz vagyona több mint kétmillió forint. Ezerkilencszázötvenben, amikor a tsz alakult, a pusztá földnél egyébük nem volt. Csak szorgalmuk, becsületességük. Most két nyarjeljesítményű kút adja a vizet a kertészetben, kiépült az öntözéshez a csőhálózat, istálló, ahol épült. Szarvasmarhájuk és lovak is van szépen. Taval — a természetbeni járandóságot nem szabadpiaci áron számolva és hozzáadva a pénzjárandóságot, — egy munkaeységre huszonhat forint hatvankilenc fillért osztottak. Az idén egy munkaeység értéke — a természetbeni járandóságot szintén nem szabadpiaci áron számolva és hozzáadva a pénzjárandóságot — körülbelül 42 forint lesz. Kovács Sándornak, a kertészeti brigád tagjának 413 munkaeysége van. Egy kis szorás, s bárki megállapíthatja, mi a jövedelme. Persze, van olyan ember, aki nála több s aki nála kevesebb munkaeységet ért el. Bizony a részmerésnél sopánkodtak is azok, akik nem kellően veték ki részüket a munkából. De szent igaz, aki többet dolgozik, többet is érdemel.

— Sopánkodásra egyáltalán nincs okom — jelent ki Kovács Sándor. — Persze nem gondatlan a mi életünk sem, örömrünk mellett kerül ám még hiba. De hát mink hiszünk, bizunk! A gondtól meg szabadulni akarunk. A jövőbe vetett bizodalomunk az is, hogy három új üvegházat építünk. Mi hasznunk is lesz, meg az ipariaké is, mert nekik küldjük már tavasszal a korai zöldségféléket.

Széttekint a környező kertekben, ahol itt is, ott is emberek munkálkodnak. S a messzi hét hártában nincs parlagon heverő föld. Ez is a bizodalom.

Mosolyog Kovács Sándor, amikor arról beszél, hogyan csinálják a további munka sorját a közösen.

— RIZOM A JOBBAN. Mert ugye az odaadásnak eredményt kell hozni. Hiszen a tsz segített ahhoz is, hogy tízenyole év után igazából ház legyen a házam... Öröm honol a Gyergyói utcai Kovács-portán.

Morvay Sándor

Wallinger Endre